Çocuk ve Ren Geyiği

Çınar BİBER

Çocuk ve Ren Geyiği

Çınar BİBER

Kuzey tepelerinin kıyısındaki sıcak bir köyde Luka adında bir çocuk yaşardı. Sıcak açık kahverengi teni, kısa kıvırcık siyah saçları ve hiçbir şeyi kaçırmayan büyük koyu kahverengi gözleri vardı. Ne zaman gülümsese ön dişlerinin arasındaki küçük boşluk görünür, burnunun üzerinde çiller dans ederdi. Luka dünyadaki her şeyden çok ren geyiklerini izlemeyi severdi.

Her sonbaharda ren geyiği sürüsü Luka'nın evinin arkasındaki sırtlarda belirirdi. Kalın kahverengi-gri postları soğuk havada parıldar, krem rengi boyunları ve sağrıları kar lekeleri gibi görünürdü. Yetişkinler büyük dallı boynuzlar taşır, yavrular annelerine sokulurdu. Luka kırmızı yün atkısını daha sıkı çekip küçük defterini açtı.

Luka'nın annesi ona tepede katıldı; mavi elbisesi krem önlüğünün altında sıcacıktı. Uzun siyah saçları ensesinde topuz yapılmıştı ve ela gözleri sürüyü izlerken ışıldıyordu. "Yine yola çıktılar," dedi yumuşak bir sesle. "Ren geyikleri mevsimlerle birlikte göç eder. Yiyeceği takip eder ve dinlenecek güvenli yerler bulurlar. Buna göç denir."

Luka bu kelimeyi defterine yazdı: göç. Yanına küçük bir ren geyiği çizdi. "Ama neden bu kadar uzağa gitmek zorundalar?" diye sordu. Annesi tepelerin ötesindeki geniş, açık araziyi işaret etti. "Çünkü mevsimler toprağı değiştirir. Kışın karın altındaki likene ihtiyaçları var. İlkbaharda taze yeşil bitkilere ve yavruları için sessiz yerlere ihtiyaçları var."

Bütün kış boyunca Luka, ren geyiklerinin geniş toynaklarıyla karı kazmasını izledi. Yavaşça hareket ediyor, hep yiyecek arıyorlardı. Bir yavrunun alnında beyaz bir leke vardı ve Luka ona Karbeni adını verdi. Sürünün izlerini takip etti ve büyük bir kâğıda işaretledi. Her gün izler yeni bir yere götürüyordu.

İlkbahar geldiğinde sürü yeniden hareket etmeye başladı. Yeşil vadilere ve nehir yakınındaki sessiz doğum alanlarına doğru gittiler. Luka her sabah hangi yöne gittiklerini görmek için tepeye tırmandı. Hep aynı yolları kullandıklarını fark etti; toprağın üzerinde görünmez yollar gibiydiler. O yolları defterine dikkatle çizdi.

Bir gün Luka onu endişelendiren bir şey gördü. Yeni bir çit ren geyiği yollarından birini kesiyordu. Sürü durdu ve şaşkınlıkla döndü. Karbeni ve diğer yavrular annelerine sokuldu. "Geçemiyorlar," diye fısıldadı Luka. "Yolları kapanmış." Annesine söylemek için eve koştu.

"Hayvanların birbirine bağlı topraklara ihtiyacı var," dedi annesi bir tencere çorbayı karıştırırken. "Yani çitler ya da yollar onları durdurmadan takip edebilecekleri yollar. Göç yolları bozulursa yiyeceğe ya da güvenli yerlere ulaşamazlar." Luka derin derin düşündü. Ren geyiklerine yardım etmek istiyordu. Ama küçük bir çocuk bir çiti nasıl düzeltebilirdi?

O gece Luka'nın aklına bir fikir geldi. Bütün manzaranın bir maketini yapacaktı! Tepeleri, vadileri, nehri ve tüm ren geyiği yollarını gösterecekti. Annesi karton, kil ve küçük dallar toplamasına yardım etti. "Bir maket insanlara gördüklerimizi gösterebilir," dedi. "Bazen yardım etmenin en iyi yolu budur."

Luka günlerce çalıştı. Kilden tepeler şekillendirdi ve nehir için mavi bir şerit boyadı. Küçük ağaçlar olarak dalları yapıştırdı ve kar için un serpti. Sonra mevsimlik göç yollarını parlak kırmızı yünle çizdi. Kış yolu karlı tepelerin içinden kıvrılıyordu. İlkbahar yolu nehir kenarındaki yeşil doğum alanlarına gidiyordu.

Gerçek çitin olduğu yere küçük bir çit ekledi ve yolunu nasıl kapattığını gösterdi. Sonra çitte küçük bir kapı yaptı ki ren geyikleri geçebilsin. "Bak anne," dedi. "Buraya bir kapı açarsak ren geyikleri yollarına devam edebilir. Toprakları birbirine bağlı kalır." Annesi gülümsedi ve başını salladı.

Luka maketini köy toplantısına götürdü. Herkes tepeleri, vadileri ve kırmızı yün yolları görmek için öne eğildi. Ren geyiklerinin mevsimlerle nasıl göç ettiğini ve çitin onları nasıl durdurduğunu gösterdi. "Buraya bir kapı koyabiliriz," dedi işaret ederek. "O zaman ren geyikleri yiyeceklerine ve doğum alanlarına ulaşabilir."

Köylüler birlikte konuştular. Çitin sahibi çiftçi dikkatle dinledi. "Ren geyiklerinin o yolu kullandığını bilmiyordum," dedi. "Bir kapı ekleyebilirim. Onların da güvende olmasını istiyorum." Herkes bunun iyi bir plan olduğunu kabul etti. Luka'nın içi gururla doldu. Maketi işe yaramıştı!

Birkaç hafta sonra kapı yapıldı. Luka tepeden ren geyiği sürüsünün yaklaşmasını izledi. Karbeni ve diğerleri kapıda durdu, sonra tek tek geçtiler. Eski yolları boyunca yeşil vadiye doğru yürüdüler. Luka kırmızı atkısını salladı, annesi de yanında salladı.

O yaz Luka maketini yeni yün yollarla ve kilden küçük ren geyikleriyle güncelledi. Okuldaki çocuklara gösterdi. "Hayvanlar birbirine bağlı topraklara bağlıdır," dedi onlara. "Yollarını açık tuttuğumuzda sağlıklı ve mutlu kalabilirler." Çocuklar sorular sordular ve daha fazla ayrıntı eklemesine yardım ettiler.

Şimdi Luka hâlâ ren geyiklerini mevsimlerle birlikte göç ederken izliyor. Yollarını ezbere biliyor ve defterini çizimlerle dolu tutuyor. Maketi herkesin görmesi için köy salonunda duruyor. Ve sürü her kapıdan geçtiğinde Luka, dişlerinin arasındaki boşlukla gülümsüyor; onlara şaşırtıcı yolculuklarında yardım etmekten gurur duyuyor.